

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: H. Zandbergen

Titel: Frans van den smokkelaar

Druk: 1

149 blz.

G. K. 0. 12 t. d. t. f 0.90, gec. f 1.- geb. f 1.50. Dit kloeke boek met zijn kleurigen omslag maakt een frisschen indruk. Een smokkelaar wordt door de douane gewond. Ruwweg wordt de tijding dat hij dood is aan zijn vrouw meegedeeld, die een hartverlamming krijgt van den schrik. Ze was een geloovige vrouw en had den avond te voren nog met haar zoontje, Frans, uit den Bijbel gelezen. De dorpsdokter ontfermt zich over den jongen (de vader is naar 't ziekenhuis vervoerd). Hij zorgt dat Frans bij familie komt in Alkmaar. Eerst heeft Frans het daar kwaad: hij kan met de jongens niet opschieten, tobt over den dood van zijn moeder en de schuld van zijn vader. Langzamerhand, door den invloed van zijn verstandigen oom en zijn meester, verandert Frans. Als zijn vader komt, is hij met hem verzoend. Terug in het dorp begint de vader een ander leven. Maar zijn kameraden verleiden hem weer tot drinken en hij wordt uit zijn betrekking ontslagen. De vrienden komen nu telkens over den vloer, tot groot verdriet van Frans. Op een avond, als hij de ruwe gesprekken afluistert wordt hij door de kerels zoo mishandeld, dat hij zwaar ziek wordt. Dat brengt bij zijn vader den omkeer, hij wil van de vrienden niets meer weten en vertrekt naar Alkmaar. Het gegeven bevat ons maar matig: het oude thema: een oppassende man is weggezakt en een drinker geworden; vrouw heeft veel verdriet; sterft; daardoor verandering bij den man; hij is echter niet bestand tegen de verleiding; nieuwe gebeurtenis moet hem tot bezinning brengen. De jongen, die in dit geval hoofdfiguur is, moet wel "een heel mooie figuur" worden. Dat brengt het thema mee. Hij is de waarschuwende stem als de verleiding komt, dreigt slachtoffer te worden, maar brengt daardoor juist de redding. Ook dat ligt in de lijn. 't Geheel is dus tamelijk wel versleten in z'n opzet. Maar de bewerking is goed. De Christelijke gedachte leeft in het boek en het kwaad, dat de zonde sticht wordt in al zijn zwartheid geteekend. Ook komt goed uit de sterkende kracht van het gebed. Of de beschrijving van het ziektebeeld bij ernstige hersenschudding medisch verantwoord is (pg. 138-142) betwijfelen we. En passant wijzen we op een storende fout in dit gedeelte, "het gebeurd" (tegenw, tijd). De illustraties zijn goed. We bevelen dit dikke boek aan.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1934

Auteur: H. Zandbergen

Titel: Frans van den smokkelaar

Druk: 1

149 blz.

jongensboek; geschikt voor een leeftijd van 12-13 jaar; algemeene strekking. Korte inhoud: Frans Vader was smokkelaar. Moeder en Frans leden daaronder, innerlijk en uiterlijk. De gevolgen bleven niet uit. Moeder stierf, terwijl haar man op pad was. Vreeselijk oogenblik voor Frans; doch de slag werd nog zwaarder, daar op dien zelfden avond zijn vader gewond en naar 't ziekenhuis gebracht werd. Frans werd opgenomen bij zijn oom, te Alkmaar. Deze was zeer best voor hem. Toch maakte

Frans voor zich zelf een moeilijken tijd door. Na herstel kwam vader zijn zoon weer halen en beterschap. Aanvankelijk leek het ook zoo, vader had een betrekking gekregen als portier. De omgang met zijn oude vrienden werd oorzaak, dat hij weer werkeloos werd en het oude pad weer ging betreden. Een ernstige ziekte van Frans (hem door een van zijn vaders vrienden aangedaan) bracht vader tot inkeer. Gebroken zat hij neer bij de sponde, dat wel eens een stervenssponde worden kon. Wat een zelfbeschuldigingen kwamen op hem af. O, kon hij maar wat doen voor zijn kind. Ja, *ÃfÃ©Ãf* n ding was nog mogelijk: bidden. Daar zonk de man neer, die jaren tegen God had gestreden, met de bede: "O God, wees mij zondaar genadig". Het was een nacht van strijd, doch een nacht ook van licht. God verhoorde zijn gebed. Welk een blijde jubel rees er in Frans' hart, toen hij, na weer opgesterkt te zijn, uit vaders eigen mond hoorde, wat God aan hem gedaan had. *Algemeene op- of aanmerkingen:* Wij hebben voor dit boek niets dan lof. Roerend schoon! Een boek, waarin het geloofsleven en haar strijd op een manier wordt beschreven, waarvoor we respect hebben. Wij denken b.v. aan dat stille oogenblik, waarin Frans zijn moeder Psalm 107 voorleest en het afscheidsgesprek voor haar sterven. Indrukwekkend is het ook te lezen, welk een strijd er gestreden werd in het jongenshart, n.l. om de haat te overwinnen. We noemen maar enkele gedachten. Dit boek is een der beste onder de Christelijke lectuur. Moge het in groote getale worden uitgegeven! Conclusie: warm aanbevolen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1934

Auteur: H. Zandbergen

Titel: Frans van den smokkelaar

Druk: 2

118 blz.

G.K.C.O. (Cart. band). 12 t.d.t. Dit kloeke boek met zijn kleurigen omslag maakt een frisschen indruk. Een smokkelaar wordt door de douane gewond. Ruwweg wordt de tijding, dat hij dood is aan zijn vrouw meegedeeld, die een hartverlamming krijgt van den schrik. Ze was een geloovige vrouw en had den avond te voren nog met haar zoontje, Frans, uit den Bijbel gelezen. De dorpsdokter ontfermt zich over den jongen (de vader is naar 't ziekenhuis vervoerd). Hij zorgt dat Frans bij familie komt in Alkmaar. Eerst heeft Frans het daar kwaad: hij kan met de jongens niet opschieten, tobt over den dood van zijn moeder en de schuld van zijn vader. Langzamerhand, door den invloed van zijn verstandigen oom en zijn meester, verandert Frans. Als zijn vader komt, is hij met hem verzoend. Terug in het dorp, begint de vader een ander leven. Maar zijn kameraden verleiden hem weer tot drinken en hij wordt uit zijn betrekking ontslagen. De vrienden komen nu telkens over den vloer, tot groot verdriet van Frans. Op een avond, als hij de ruwe gesprekken afluistert, wordt hij door de kerels zoo mishandeld, dat hij zwaar ziek wordt. Dat brengt bij zijn vader den omkeer, hij wil van de vrienden niets meer weten en vertrekt naar Alkmaar. Het gegeven bevalt ons maar matig: het oude thema: een oppassende man is weggezakt en een drinker geworden; vrouw heeft veel verdriet; sterft; daardoor verandering bij den man; hij is echter niet bestand tegen de verleiding; nieuwe gebeurtenis moet hem tot bezinning brengen. De jongen, die in dit geval hoofdfiguur is, moet wel „een heel mooie figuur" worden. Dat brengt het thema mee. Hij is de waarschuwende stem als de verleiding komt, dreigt slachtoffer te worden, maar brengt daardoor juist de redding. Ook dat ligt in

de lijn. 't Geheel is dus tamelijk wel versleten in z'n opzet. Maar de bewerking is goed. De Christelijke gedachte leeft sterk in het boek, en het kwaad, dat de zonde sticht, wordt in al zijn zwartheid geteekend. Ook komt goed uit de sterkende kracht van het gebed. De illustraties zijn geslaagd. We bevelen dit dikke boek aan.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1938

Auteur: H. Zandbergen

Titel: Frans van den smokkelaar

Druk: 2

118 blz.

jongensboek; geschikt voor een leeftijd van 12-13 jaar; algemeene strekking. Korte inhoud: Frans Vader was smokkelaar. Moeder en Frans leden daaronder, innerlijk en uiterlijk. De gevolgen bleven niet uit. Moeder stierf, terwijl haar man op pad was. Vreeselijk oogenblik voor Frans; doch de slag werd nog zwaarder, daar op dien zelfden avond zijn vader gewond en naar 't ziekenhuis gebracht werd. Frans werd opgenomen bij zijn oom, te Alkmaar. Deze was zeer best voor hem. Toch maakte Frans voor zich zelf een moeilijken tijd door. Na herstel kwam vader zijn zoon weer halen en beterschap. Aanvankelijk leek het ook zoo, vader had een betrekking gekregen als portier. De omgang met zijn oude vrienden werd oorzaak, dat hij weer werkeloos werd en het oude pad weer ging betreden. Een ernstige ziekte van Frans (hem door een van zijn vaders vrienden aangedaan) bracht vader tot inkeer. Gebroken zat hij neer bij de sponde, dat wel eens een stervenssponde worden kon. Wat een zelfbeschuldigingen kwamen op hem af. O, kon hij maar wat doen voor zijn kind. Ja, 't was nog mogelijk: bidden. Daar zonk de man neer, die jaren tegen God had gestreden, met de bede: "O God, wees mij zondaar genadig". Het was een nacht van strijd, doch een nacht ook van licht. God verhoorde zijn gebed. Welk een blijde jubel rees er in Frans' hart, toen hij, na weer opgesterkt te zijn, uit vaders eigen mond hoorde, wat God aan hem gedaan had. Algemeene op- of aanmerkingen: Wij hebben voor dit boek niets dan lof. Roerend schoon! Een boek, waarin het geloofsleven en haar strijd op een manier wordt beschreven, waarvoor we respect hebben. Wij denken b.v. aan dat stille oogenblik, waarin Frans zijn moeder Psalm 107 voorleest en het afscheidsgesprek voor haar sterven. Indrukwekkend is het ook te lezen, welk een strijd er gestreden werd in het jongenshart, n.l. om de haat te overwinnen. We noemen maar enkele gedachten. Dit boek is een der beste onder de Christelijke lectuur. Moge het in groote getale worden uitgegeven! Nieuwe spelling. Conclusie: warm aanbevolen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1938
